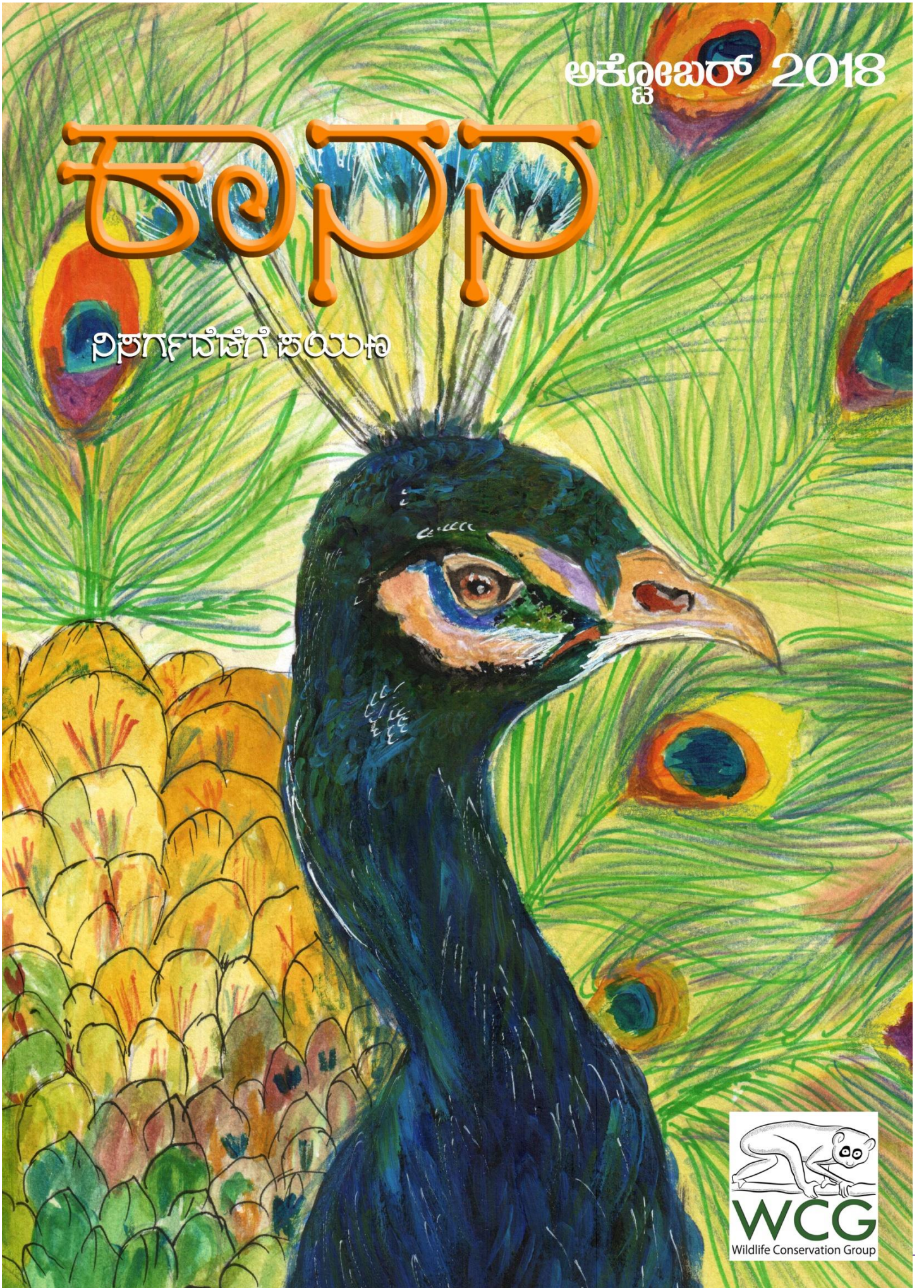

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2018

ಕಾನ್ಯಾ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಕೂನು

ನಿರ್ಗಮನದ ಸುಖ

ಮುಖಪುಟ

ನಿಲ

ಲೇಖನಗಳು

- * ನವನಯನಟನ ಮಯೂರಿ - ಮುರಳಿ .ಎಸ್
- * ಕ್ಷಮೆ ಇರಲಿ - ಮಹದೇವ .ಕೆ .ಸಿ
- * ಭಾರತದಲ್ಲೇಕೆ ಹಾವಿನ ಕಡಿತ ಹೆಚ್ಚು? - ಡಾ. ದೀಪಕ್ .ಬಿ
- * ಎಣಿಕೆ ತಿಳಿದ ಸಸ್ಯಗಳು! - ಜೈಕುಮಾರ್ .ಆರ್
- * ಮಣ್ಣಿನ ಗಣಪ-ಮಣ್ಣೇ ಗಣಪ (ಕವನ) - ಕೆ. ಎಸ್. ಸುಮಂತ್ ಭಾರದ್ವಾಜ್
- * ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ - ಧನರಾಜ್ .ಎಂ

ವಿನ್ಯಾಸ

ಅಶ್ವಥ್ .ಕೆ .ಎನ್

ಮುಖಪುಟ ವರ್ಣಚಿತ್ರ

ಹೂರ್ ಬಾನು

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಮುರಳಿ .ಎಸ್

ಅನನ್ಯರೂಪ

ಕರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಡಾ.ದೀಪಕ್ .ಬಿ, ಮೈಸೂರು

ಬಿಳಿಜಾಲಿ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು: **White Bark Acacia**

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: **Acacia leuceophlora**

© ಶೇಖರ್ ಅಂಗಡಿ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಈ ಬಿಳಿಜಾಲಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಒಣ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮರ. ಮಯನ್ಮಾರ್ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ ಚೀನಾದ ಒಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಬಿಳಿ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದು ಒಂದು ಮುಳ್ಳು ಮರ, ಸುಮಾರು 20 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಣ್ಣದಾದ ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿರುವ ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವ 2-3 ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹುರುಳಿಕಾಯಿಯಂತೆ 5cm ಉದ್ದ ಇರುತ್ತವೆ, ಬೂದು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಯುಕ್ತ ಎಲೆಗಳು ಹೊಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾಲಿಯ ತೊಗಟೆ ಮತ್ತು ಒಸಡನ್ನು ಉಬ್ಬಿಸಿ ಹಾಗೂ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಒಳ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಕೆಂಪು, ಕಂದು ಬಣ್ಣ ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಎಲೆಗಳನ್ನು ದನ-ಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನವನಯನಕ್ಷನ ಮಯೂರಿ

© ಡಾ. ದೀಪಕ್ .ಬಿ

ನವಿಲೇ ಓ ನವಿಲೇ ಏನ್ ಹೇಳಲೇ
ತಿಳಿಹಸಿರು, ನಸು ಹಸಿರು, ಕಡುಹಸಿರು, ಎಲೆಹಸಿರು
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೃತಿಯಲಿ ತೋರಣವೆಂಬಂತೆ
ಮಯೂರಿ ಓ ಮಯೂರಿ ಏನ್ ತಯಾರಿ
ತಿಳಿ ನೀಲಿ ನಸು ನೀಲಿ ಬಾನ್ ನೀಲಿ
ನವನಟನ ಮನೋಹರಿ, ಮೇಘ ಮುದ್ರಿತ ಶಾಯಿರಿ
ಶ್ರಾವಣಕೆ ಮೈ ನೆರೆದಂತೆ ಕುಣಿವೆ ನೀ ಮೈ ಮರೆವಂತೆ
ಗರಿ ಗರಿ ಓ ನವಿಲ್ ಗರಿ ಏನ್ ನಿನ್ನ ಪರಿ
ನೂರು ಕಣ್ಣು ನೋಟ, ಮಾಡಿಸದಿರದೆ ಮಾಟ
ಮನವೆಂಬ ವನದಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಲೇತಕೆ ವರ್ಣದೂಟ
ಕೃಪೆ ತೋರೆಯ ಇಹದ ಖಗಗಳಿಗೆ, ಬಂಧನವಿಟ್ಟು ಮನುಜನ ಕೈಗಳಿಗೆ

ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನು ರಾವಣನನ್ನು ಸೋಲಿಸಲಾಗದೇ ನವಿಲಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳಡಿ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರನ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಂದದ್ದೆಂದು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಾಹನ ಗರುಡನ ಒಂದು ರೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಮಯೂರನ ಜನ್ಮ ಆಗಿದ್ದೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಪರವಾಣಿ ಎಂಬ ಮಯೂರಿ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನ ವಾಹನವು ಕೂಡ. ರಾಜ ರವಿವರ್ಮನ ಮಾಯಾಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿ

ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಮಯೂರೇಶ್ವರನೆಂಬ ಗಣೇಶನ ಅವತಾರ, ವಿಕಟ, ಚಂದ್ರ ಭೈರವ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕರ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನ ಕೂಡ. ಚಿತ್ರಮೇಖಲ ಎಂಬ ಮಯೂರಿಯು ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಯೊಂದಿಗೆ ಸದಾ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಯೂರಿಯು ಸಹನೆ, ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಸಂಕೇತ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮುಡಿಗೇರಿ ಇಂದಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತ. ಚಿನ್ನದ ಮಯೂರಿಯ ಮುಂದಿನ ಅವತಾರವೇ ಬುದ್ಧ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಕೂಡ ಮಹತ್ವದ್ದು ಎಂದು ಜಾತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಮೇಘದೂತ ಮತ್ತು ಕುಮಾರಸಂಭವದಲ್ಲಿ ಮಯೂರಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶಿಶುವಾಗಿ ಕಾಳಿದಾಸರು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಾರಾಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲದೆ ಗ್ರೀಕ್ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಯೂರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 'ಯೇಜಿಡಿ' ಎಂಬ ಕರ್ಡಿಸ್ ಧರ್ಮದ ಚಿಹ್ನೆ ಕೂಡ ಮಯೂರಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನವಿಲಿಗೆ ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಇನ್ನಿತರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ

ತನ್ನ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ರಾಜರುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನವಿಲಿನ ಸಾಕುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೇವಲ ನವಿಲುಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಮಯೂರ ನರ್ತನ ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರೆಹೊರೆಯ, ದೂರದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಮಯೂರ ಪದದಿಂದಲೇ ನಾಮಾಂಕಿತವಾಗಿರಬಹುದು, ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹಿಂದಿನ ರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಿ.ಶ 345-365 ರಲ್ಲಿ ಮಯೂರಶರ್ಮನೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಬನವಾಸಿ ಕದಂಬ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ತಾಳಗುಂದದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಪಟ್ಟದಕಲ್, ಲೇಪಾಕ್ಷಿ ಇನ್ನಿತರೆ ಪುರಾತನ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಕೆತ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ನವಿಲಿನ ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಪ್ರಕೃತಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿವೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ 'ಮಯೂರ ಸಿಂಹಾಸನ' ಭಾರತೀಯ-ಮೊಘಲ್ ಕಲಾಸೃಷ್ಟಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅತ್ಯಂತ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತು ಕೂಡ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾಜ್ ಮಹಲಿನ ಐದು ಪಟ್ಟು ಬೆಲೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಫ್ರೆಂಚ್ ವಜ್ರ ಪರಿಚಾರಕ ಜೀನ್ ಬಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಇದನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕೊಹಿನೂರ್ ನಂತ ಸರಿಸಾಟಿಯುಳ್ಳ ಹಲವು ವಜ್ರಗಳಿಂದ ಇದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಅಲಂಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ದಿಲ್ಲಿಯನ್ನು ನಾದಿರ್ ಷಾ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ 'ಮಯೂರ ಸಿಂಹಾಸನ'ವನ್ನು ಇರಾನಿಗೆ ಕದ್ದೊಯ್ದನು. ನಂತರ ಅವನ ಕಗ್ಗೊಲೆಯಾದಾಗ ಈ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಾಯಿತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ

01 ಫೆಬ್ರವರಿ 1963ರ ಸಂವುಟದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಶಾತ್ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಗರುಡ, ಹಂಸ, ನವಿಲು, ಎಲಫಡ್ಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಚರ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಕಾಗೆ ಕೂಡ ಪೈಪೋಟಿ ಒಡ್ಡಿತು. ಅನೇಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನವಿಲನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಹಕ್ಕಿ ಎಂದು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ತದನಂತರ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಕಿಚ್ಚು ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 1972 ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯ್ದೆ ಅಡಿ ರಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನವಿಲನ್ನು ಯಾರು ಕೂಡ ಮುಟ್ಟದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ, ಸಂತತಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿತು. ಸೌಂದರ್ಯ, ಕಲೆ, ಇನ್ನಿತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಎಲಫಡ್ಡು (Great Indian Bustard) ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು, ಪರಿಸರವಾದಿಗಳ ಆಶಯದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪಕ್ಷಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ವಿನಾಶದಂಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ. ಇದೀಗ 100-150 ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ ಅಷ್ಟೇ.

ನವಿಲಿನವುಗಳು

ಅನೇಕ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಈ ನವಿಲುಗರಿಗಳ ಕುರಿತು ವರ್ಣಿಸಲಸಾಧ್ಯ. 100-150 ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನೀಲಿ ಹಸಿರು, ಗಿಳಿ ಹಸಿರು, ತಿಳಿ ಹಸಿರು, ಕಿತ್ತಳೆ ಇತರೆ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಗರಿಮರಿಗಳು ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಶಾಲೆ ಓದುವಾಗ ಹೇಗೋ ನವಿಲುಗರಿ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮೂಲಕ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು, ಸರಸ್ವತಿಯ ಸಮೀಪ ಫೋಟೋಗಳಲ್ಲಿ ನವಿಲನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಷಯ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಓದುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆವು! ಇಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೋ ಏನೋ ಅದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸರಸ್ವತಿ ಒಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು!

ಏಕೋ ಏನೋ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗರಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಗರಿ, ಮರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು. ಅದು ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತು ಎಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಉಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರಿಯಾದ ತಕ್ಷಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಲು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಜೋಪಾನವಾಗಿಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅನೇಕ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆಶ್ಚರ್ಯವಶಾತ್ ಸಣ್ಣದೊಂದು ನವಿಲಿಗರಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.! ಪುಸ್ತಕ ಉಜ್ಜಿಯೋ ಅಥವಾ ನಾವೇ ಮರೆತು ಇನ್ನೊಂದು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಹಾವ - ಭಾವ

Pavo cristatus ಎಂದು ನಾಮಾಂಕಿತಗೊಂಡಿರುವ ನವಿಲುಗಳು ಗಗನಸಖಿಗಳಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನೆಲ ಹಕ್ಕಿಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಲೊಲ್ಲವು. ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಮಯೂರಿಯ ಮಾಯೆಗೆ

ಮಾರುಹೋಗದವರಿಲ್ಲ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಹಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಟ ಬಣ್ಣದ ತುಪ್ಪಟದೊಂದಿಗೆ ಸದಾ ಮಿರುಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪುಕ್ಕಗಳು ಚಿತ್ರವರ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೇ ವರ್ಣ ಸೂಸುತ್ತವೆ.

ನವಿಲಿನ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತೂಕದ ಹಕ್ಕಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು. ಗಂಡಿನ ಸರಾಸರಿ ತೂಕ 5 ಕೆಜಿ ಇರಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣುಗಂಡುಗಳೆರಡೂ ಬಹುತೇಕ ಸಮಾನ ತೂಗುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು 12 ಕೆಜಿ ತೂಗುವ ಎರ್ಲಡ್ಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತೂಕದ ಹಕ್ಕಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗಂಡು ನವಿಲಿನ ಬಾಲ ಉದ್ದವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂಬದಿಯ ಪುಕ್ಕಗಳು ಉದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅದು ಬಾಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಗಂಡು ನವಿಲಿನ ಉದ್ದ 2.3ಮೀ. ಆದರೆ ಪುಕ್ಕದ ಗೊಂಚಲಿನ ಉದ್ದವೇ 1.6ಮೀ ಇರುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿದರೆ 1.4ಮೀ ಅಡ್ಡಗಲ. ನವಿಲು ಗೊಂಚಲಿನೊಂದಿಗೆ ಹಾರುವ ದೃಶ್ಯ ಹೃದಯನ್ಮನಮೋಹಕ ಹಾರುವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷಿ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು .

ನವಿಲನ್ನು ಪಂಕದಂತೆ ಅರಳಿಸಿದಾಗ ನೂರು ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ನವಿಲಿಗೆ ಉದ್ದವಾದ

ಪುಕ್ಕಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕಂದುಬಣ್ಣ ಇರುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣುಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆ ಕೊಡಲು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಹೆಣ್ಣು ನವಿಲ್ ವಿಲನ್ ಓಡಿಸಲು ಅರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಹಲವು ಗರಿಗಳುಳ್ಳ ಸ್ಥಿರ ಮುಕುಟವಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಕೆಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವ ಸ್ವಭಾವ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜಗಳಗಂಟಿಗಳು ಇವು. ನಾವು ಬಳಸುವ ತೆರೆದ ಅಥವಾ ಮಡಚುವ ಬೀಸಣಿಗೆಯು ಯಾವ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅಲ್ಲ,

ನವಿಲಿನಿಂದಲೇ ಕಾಪಿ ಹೊಡೆದದ್ದು.

ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವೋ ಅಷ್ಟು ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇವುಗಳದ್ದು. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಏನಾದರೂ ಕಾಣಿಸಿದರೆ ದೇಹವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಕಿತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಕೊಕ್ಕಿನ ಕುಟುಕುವಿಕೆ ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಏಟಿನಂತೆ. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ಮೂಳೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಕುಟುಕಿದರೆ ಪ್ರಾಣಹೋಗುವಂತಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಮೈಮೇಲೆ ಹಾರಿದಾಗ ಹರಿತವಾದ ಉಗುರುಗಳಿಂದ ಕೆರೆದರೆ ನೆತ್ತರೇ ಉತ್ತರ.

ಇವುಗಳ ಆಹಾರದ ಮೆನುವಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಾಹಾರವಿದ್ದು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕೆರೆದು ಕೆದರಿ ಹುಳು-ಹುಪ್ಪಟೆ ಹೆಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮುಂಜಾವಿನಲಿ ಹಾಗು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯಲಿ ಇವುಗಳ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೆರಳುಪ್ರಿಯರು ಇವು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳು ಹಣ್ಣು, ಹುಳು, ಸಣ್ಣ ಸಸ್ತನಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಹಾವುಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾರುವ ದೃಶ್ಯ ಕೂಡ ಹೃದಯ

ಸ್ವರ್ಣ. ಕಾಡಂಚಿನ ಕೆಲಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರಿಕಿರಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ, ಕೊಲ್ಲುವ ಅನುಮತಿ ಇದ್ದರೆ ರೈತ ತನ್ನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಇದೆಂದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಪನೆ. ಆದರೂ ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ನವಿಲಿನ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದವರು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗರು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನವಿಲಿನ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ತಂದು ಕೋಳಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡನಿಟ್ಟು ಕಾವು ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮರಿಗಳು ಆಚೆ ಬಂದಾಗ ತಾಯಿ ಕೋಳಿ ತಿನ್ನಿಸುವ, ಕಾಪಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆ ಚಂದದ ನಗು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮರಿಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೇರೆ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ನವಿಲಿನ ಕೂಗು 'ಕ್ವಾ ಕ್ವಾ' ಎಂಬ ಉದ್ದನೆಯ ಆಲಾಪನೆ. ಅನೇಕ ಕಿಲೋಮೀಟರು ದೂರದಿಂದಲೇ ಆಲಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡ ಆಲಿಸುತ್ತವೆ.

ವಿಕಾಸದ ಸಂಗಾತಿ

ಡಾರ್ವಿನ್ ಪಿತಾಮಹನಿಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿದ ಏಕೈಕ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ನವಿಲುಗರಿಗಳು. ಆತ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ 'ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಆಯ್ಕೆಯ' ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಇವು ಸರಿಹೊಂದಲಿಲ್ಲ, ನಂತರ ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡ. ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಉದ್ದವಾದ ಗುಚ್ಚ ನೋಡಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಯೋಗವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗರಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲಾಯಿತು. ಆದರೂ ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನರ್ತನದಲ್ಲಿ ಗರಿಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣೆಡಲಾಯಿತು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಗಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ, ಹೆಣ್ಣು ಕಣ್ಣಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಗದೊಂದು ತಂಡದ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ನವಿಲುಗರಿಗಳ ನವಿಲು ಹೆಚ್ಚು ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿತು.

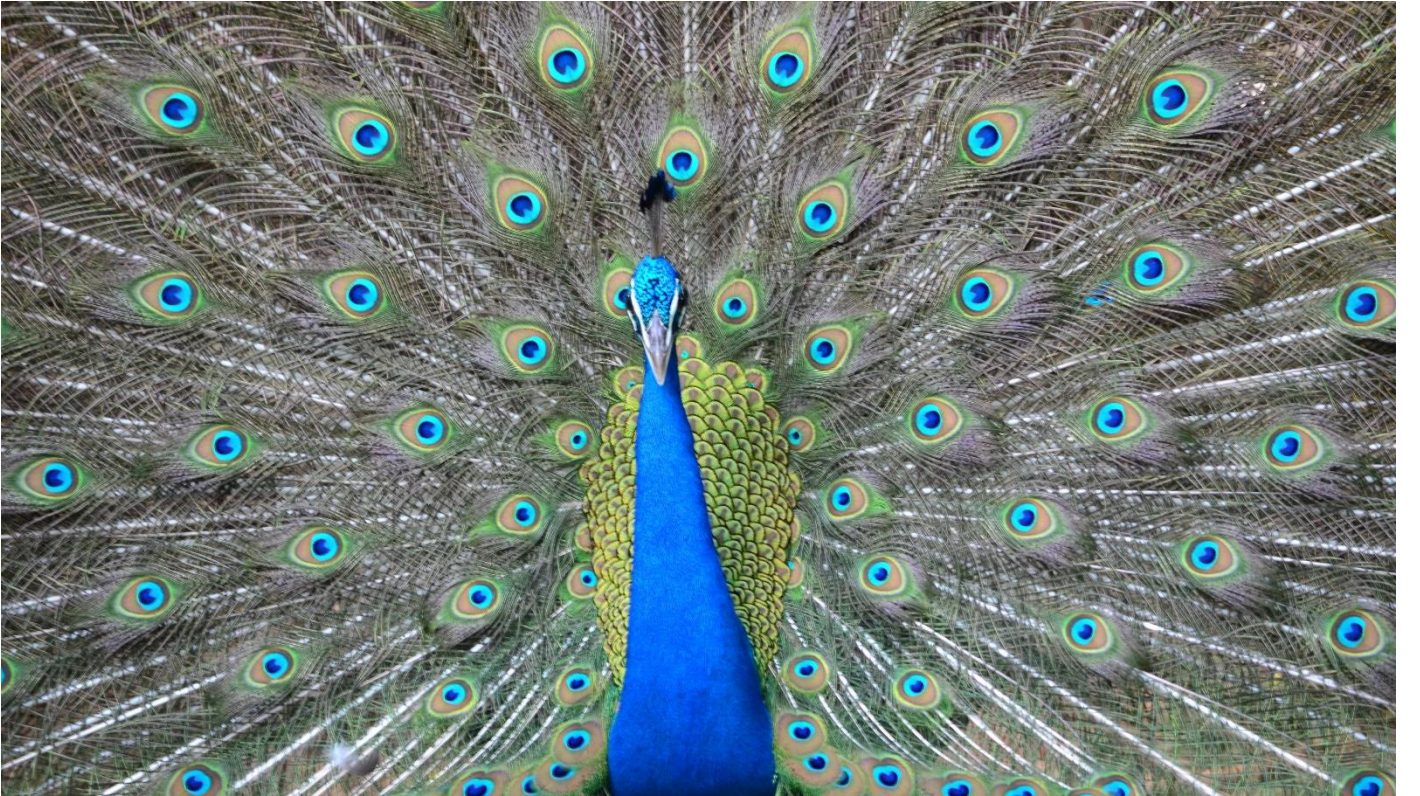

ಜಪಾನಿನ ತಂಡವೊಂದು ತಮ್ಮ ಏಳು ವರ್ಷದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಆಯ್ಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗರಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು!! ನವಿಲುಗಳ ಸಮೂಹ ಕೊಂಚವೂ ಧೃತಿಗೆಡದೆ ತಮ್ಮ ಕುಂಚಗಳನ್ನು ಕುಣಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬು ಉಂಟಾಯಿತು,

ಹೌಹಾರಿದರು. ತದನಂತರ ಡಾರ್ವಿನ್ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೂ ಗೊಂದಲಗೊಂಡು ಈಗಲೂ ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆ. ನವಿಲುಗರಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಹೆಣ್ಣಿನವಿಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿದ್ದಂತೂ ನಿಜ. ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನದಾಳವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಇವೆಲ್ಲವಕ್ಕೂ ಅಪವಾದವೆಂಬಂತೆ ಬಿಳಿ ನವಿಲುಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. GP.ಸ್ಯಾಂಡರ್ ಸನ್, ಮಸಿನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ಯ ಬಿಳಿ ನವಿಲನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದನ್ನು M.ಕೃಷ್ಣನ್ ರಂತ ಪರಿಸರ ಪಂಡಿತರು ಧೃಡೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವನ್ನು ತಂದು ಮೃಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿ ಮಾಡಿಸಿ ನೋಡುಗರಿಗೆ ಮನೋಲಾಸದ ಮುದ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿಳಿಯಲ್ಲವೇ ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣಗಳ ಮೂಲ. ಈಶಾನ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ನವಿಲು ಮತ್ತು ಕಾಂಗೋದ ಮುಬುಲು ಎಂಬ ಇನ್ನೆರಡು ಜಾತಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ನವಿಲುಗಳೇ ಕಾಣಿಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕನ್ನರ ಕಾನೂನು ಸಡಿಲವಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕರು ನವಿಲುಗಳನ್ನು ಮೋಜಿಗಾಗಿ ಸಾಕುವ ಹುಚ್ಚಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಮಾನವನ ಕುಚೇಷ್ಟೆಯಿಂದ ನವಿಲು ವಿಲವಿಲನೆ ಒದ್ದಾಡದಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೂ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಆವಾಸಗಳಿಗೆ, ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಳಿಯದೇ, ಉಳಿಸಬಹುದು.

- ಮುರಳಿ .ಎಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ಕ್ರಮೇ ಇರಲಿ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಗ್ಗುಲಾದ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ಸಮೀಪ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದ ನನಗೆ ಕಾಡು-ಮೇಡು ಸುತ್ತುವುದು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಚಟವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಇರುವ ಕೆಲಸವೊಂದು ಸಿಕ್ಕಾಗ ಖುಷಿಯಾಯಿತು. ಅದೂ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದ ಕೆ.ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದಾಗ ಖುಷಿಯು ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಹುದೂರ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಾಗ ಅಷ್ಟೇ ಬೇಸರವಾದದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಈ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಸಂತಸದೊಂದಿಗೆ ಅಂದು ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದ ನನಗೆ ಮನಸಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಳಮಳ, ದುಗುಡ ತುಂಬಿತ್ತು. ಬಸ್ ಹತ್ತಿ ಕೂತವನೆ ನಿಧ್ಧೆಗೆ ಜಾರಿದೆ.

ಎಚ್ಚರಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಲುಪಿದ್ದೆ. ಆಗ ಸಮಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರಾಗಿತ್ತು. ಚಾಮರಾಜನಗರದಿಂದ ಕೆ.ಗುಡಿಗೆ 3.30 ಕೊನೆಯ ಬಸ್ಸು, TCಯನ್ನ ಕೇಳಿದಾಗ ಏನೋ ಪೆನ್ನಲ್ಲಿ ಗೀಚುತ್ತಿದ್ದವ ದೂರದ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಕಡೆ ಕೈ ಮಾಡಿ "ಅಲ್ಲೋಗಿ ನಿಂತೋಳಿ ಬರುತ್ತೆ" ಎಂದು ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡದೆ ಮತ್ತೆ ಗೀಚಲಾರಂಭಿಸಿದ. ನಾನು ಬೆಟ್ಟದ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ನ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ನಾಲ್ಕೈದು ಹುಡುಗರು ಸುಮಾರು 12 ರಿಂದ 15 ವಯಸ್ಸಿರಬಹುದು. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಬಂದು ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತರು. ಎಲ್ಲರೂ ತಂತಮ್ಮ ಮುಂದಲೆಯ 4 ಕೂದಲು ಮತ್ತು ಹಿಂದಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕೂದಲಿಗೆ ಅಧ್ಯಾವುದೋ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನ ಹಚ್ಚಿ ಒಂದೇ ಮೊಬೈಲ್ ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎಂದು ಗೇಂ ಆಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರು. ಅಲ್ಲೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಈ ಹುಡುಗರ ಆಟ ನೋಡಿ. "ಬಡ್ಡಿ ಏಕ ಯರುಡಾ ನಿನಗ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿದ್ದ, ನೋಡ್ ಯಂಗ್ ಕಾಣ್ತಿ ಹಾ...." ಎಂದ. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸದ ಆ ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮಾಟದ ಪಾಲಿಗೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾರ್ ರೀ... ಬೆಟ್ಟ... ಬೆಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟ... ಎಂದ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ದನಿ ಕೇಳಿ, ಓಡಿಹೋಗಿ ಬಸ್ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು 25 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿನ ಕೆ. ಗುಡಿ

ತಲುಪಬೇಕಿತ್ತು. ಸುಮಾರು 5 ಗಂಟೆಗೆ ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗ ಕಾಡಿನ ಒಳ ಹೊಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಟ ಪಕ್ಷಿ, ಹಸಿರು ಪಿಜೆನ್ ಗಳು ನನ್ನನ್ನ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದವು. ಸುಮಾರು ಆರುಗಂಟೆಗೆ ಕೆ.ಗುಡಿ ತಲುಪಿದೆ. ದಿನವೂ ನಗರದ ಜಂಜಾಟ, ಹೂಂಕರಿಸುವ ಹಾರ್ನ್ ಸದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದ್ದ ನನಗೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ತಬ್ಧವಾದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು.

ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಡು ಇದರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ವಾಸ.

ಅಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 5.45 ರ ಸಮಯ ನನ್ನ ರೂಮಿನ ಹೊರಗಡೆ... ಬೈನ್ ಫಿವೇರ್... ಬೈನ್ ಫಿವೇರ್... ಎಂದು ಕೋಗಿಲೆ ಚಾಣ (Common Cuckoo Hawk) ಕೂಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಾದಂತೆ ರೂಮಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮಡಿವಾಳ. ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಕಾಡಿಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಸಂಗೀತ ನಿನಾದ ನನಗೆ ತಲೆ ಭಾರವಾದಂತೆ ಅನಿಸಿದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಎದ್ದು ಹೊರಬಂದೆ, ಮೂಡಣದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಮೋಡಗಳ ನಡುವೆ ಅಗೋ-ಇಗೋ ಎಂದು ಇಣುಕುತ್ತಿದ್ದ. ಇತ್ತ ಕಾನನದ ಖಗಪಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಗೀತದ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡಲು ತಯಾರಾಗಿರುವಂತೆ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವ ಕಾನನದ

ಒಡಲಾಳದವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಗರದ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ನನಗೆ ಇಂದಿನ ಮುಂಜಾವು ಹೊಸ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದಿತ್ತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿಲೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನೋಟುಕ್, ಪೆನ್ನು, ಫಿಲ್ಡ್ ಗೈಡ್ ಹಿಡಿದು ಪಕ್ಷಿವೀಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಹೊರಟೆ. ಇಂತಹ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿವೀಕ್ಷಣೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕೂಗನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಹಾರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬೈನಾಕ್ಯುಲಾರ್ ನಿಂದ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿದೆ, ಮಲಬಾರ್ ಗಿಳಿ, ಚಿಟ್ಟು ಗಿಳಿ (Hanging Parrot), ನೀಲಿಗಲ್ಲದ ಕಳ್ಳಿಪೀರ (Blue bearded bee-eater), ಕಪ್ಪು ಹಕ್ಕಿ (Indian Black Bird), ಹೀಗೆ ನಾನು ಕಂಡಿರದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ನೋಡಿ ಆನಂದವೋ ಆನಂದ. ಹೀಗೆಯೇ ಹಕ್ಕಿಗಳ ನಾದವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಬರೀ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದ್ದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕಾಡಿನೊಳಗೊಂದಾಗಿ ಮೈಮರೆತು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾವುದೋ ಉದ್ದನೆಯ ಬಾಲಂಗೋಚಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದ ಕಪ್ಪು ಪಕ್ಷಿಯು ಕಣ್ಮಂದೆಯೇ ಹಾರಿ ಎದರುಗಡೆ ಇದ್ದ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೂಗತೊಡಗಿತು. ಕಪ್ಪು

ಪಕ್ಷಿಗೆ ಉದ್ದ ಬಾಲವನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಹೋ ಇದು ಭೀಮರಾಜ (Racket Tailed Drongo) ಇರಬೇಕೆಂದು ಬೈನಕುಲರ್ ನಿಂದ ನೋಡಿದ ನನಗೆ ಆನಂದವೋ ಆನಂದ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿ ಕಂಡದ್ದು. ಕುವೆಂಪುರವರ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನದ ಲಾಂಚನವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಈ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ನನ್ನ ಮಹದಾಸೆ ಇಂದು ಪೂರ್ಣವಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸಿತು.

ಸಾಧಾರಣ ಮೈನಾ ಗಾತ್ರದ ನೀಲಿಗಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಜುಟ್ಟು ಇದ್ದು, ಅದು ಕಿರೀಟದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬಾಲವೇ ವಿಶೇಷ. ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುವಾಗ ಯಾವೋ ಎರಡು ದುಂಬಿಗಳು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಂತೆ ಈ ಬಾಲ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

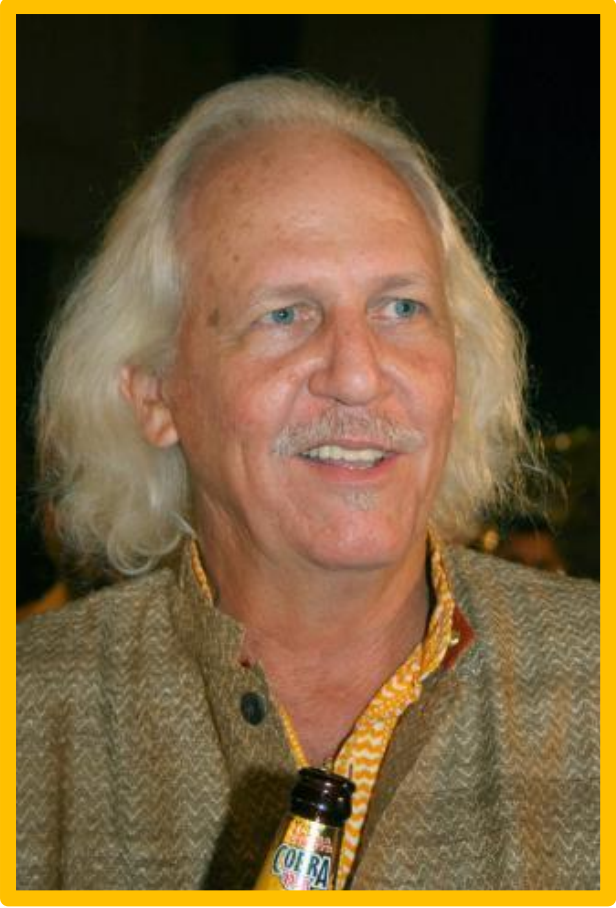
ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಿದಿರು ಕಾಡುಗಳಿರುವ ಭಾರತ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಹಾಗೂ ಅಂಡಮಾನ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷಿಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೀಟಗಳು, ಸಣ್ಣ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹಾಗೂ ಮಕರಂದ ಇದರ ಆಹಾರ. ಗಂಡು

ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲೇನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕೂಗನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಭೀಮರಾಜ (ಕಾಜಾಣ) ನಿಸ್ಸೀಮ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇವು ಸರಿ ಸುಮಾರು 30 ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕೂಗನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಲಂಗೂರ್ ಗಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ದನಿಯನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೋಪ. ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಗೂಡಿಗೆ, ಮರಿಗಳಿಗೋ ತೊಂದರೆಕೊಟ್ಟರೆ ವೈರಿಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮೇಲೆರಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಭೀಮರಾಜ/ಕಾಜಾಣಗಳ ಗೂಡುಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಭೀಮರಾಜ

ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ನೇರಳೆ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು ಮರ ಹೂಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳ್ಳೆ ಮಕರಂದ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಪಿಕ್ಕಾರ, ಬೆಳಗಣ್ಣು, ಕಳ್ಳಿಪೀರಗಳು ಆಗಲೇ ಬಂದು ಮಕರಂದ ಹೀರುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗಿದ್ದವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನೊಳಗಿಂದ ಮುಸವಾಗಳು ಕೂಗಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದ ಚುಕ್ಕೆ ಜಿಂಕೆಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಎರಡು ಕಿವಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟುಗೆ ಮಾಡಿ ಆಲಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಹುಲಿಯೋ.. ಚಿರತೆಯೋ.. ಬೇಟೆಗೆ ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ್ತಿರಬಹುದು, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ಅಂಜಿ ಹಿಂದಿರುಗಬಹುದೆಂದು, ನನಗೂ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ನ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದೆ.

- ಮಹದೇವ .ಕೆ .ಸಿ

ಭಾರತದಲ್ಲೇಕೆ

ಹಾವಿನ ಕಡಿತ ಹೆಚ್ಚು?

ಭಾರತದಲ್ಲೇಕೆ ಹಾವಿನ ಕಡಿತ ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಉತ್ತರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗೇ ಉಳಿಯುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲಾದರೂ ವಿಷಯ ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ಬಂದು ನಿಖರ ಉತ್ತರ ದೊರಕಬಹುದು ಅಥವಾ ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಂಥನಗಳು ನಡೆಯಬಹುದು.

ವೈದ್ಯಕೀಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಕಾರಿ ಹಾವುಗಳ ಕಡಿತ(ನಾಗರಹಾವು, ಕಟ್ಟು ಹಾವು. ಕೊಳಕು ಮಂಡಲ, ಗರಗಸದ

ಹಾವು) ಕಾಣಬಹುದು. ಇತರ ವಿಷಕಾರಿ ಹಾವುಗಳಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಾವು, ಸಮುದ್ರದ ಹಾವು, ಕಾಳಿಂಗ ಸರ್ಪಗಳೂ ಕೂಡ ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಿ ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ. ನಾಗರಹಾವು (ನಾಲ್ಕು ತಳಿ), ಕಟ್ಟು ಹಾವು (ಏಳು ತಳಿ), ರಸಲ್ ವೈಪರ್ ಹಾಗೂ ಸಾ ಸ್ಕೇಲ್ಡ್ ವೈಪರ್(ಬಹುಶಃ ಎರಡು ತಳಿಗಳು) ಈ ನಾಲ್ಕು ಹಾವುಗಳ ಕಡಿತ ಗಂಭೀರ, ಮಾರಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಹಾವಿನ ಕಡಿತ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಸಾವುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಹಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಯಾವ ಹಾವಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಾವುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಾವಿನ ಕಡಿತದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರತ್ನಗಿರಿ, ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಜೈಸಲ್ಮೆರ್ ನಲ್ಲಿ 90% ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಹಾವಿನ ಕಡಿತಗಳು ಸಾ ಸ್ಕೇಲ್ಡ್ ವೈಪರ್ ನಿಂದಾಗುವುದು. ಉರಗತಜ್ಜರು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಈ ವಿಷಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಆಕರ್ಷಕ ಅಧ್ಯಯನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾವಿನ ತಳಿಗಳು ಹರಡಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಹಾವಿನ ಕಡಿತದ ಅಧ್ಯಯನವು ಜನರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಜನರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾವಿನ ಕಡಿತಗಳು ಕಂಡು ಬರುವುದು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

೧. ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಕ್ತ ಹಾವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ

೨. ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ

೩. ಹಳ್ಳಿಜನ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ

೪. ಹಳ್ಳಿಜನ ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ನಡೆದಾಡುವಾಗ ಟಾರ್ಬ್ ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ

೧. ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಕ್ತ ಹಾವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಾವುಗಳ ಗಣತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಇರುಳರು ಮಿಲಯಗಟ್ಟಲೆ ಹಾವಿನ ಚರ್ಮದ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಅಲೆಯಲಿಲ್ಲ. (ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಇರುಳರ ಬಗ್ಗೆ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ) ಬದಲಾಗಿ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿದ್ದರು.

ವಿವಿಧ ಹಾವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಜೀವನಕ್ರಮ, ಅವುಗಳು ಇಡುವ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು, ಅದರಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ಮರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಪ್ರಬುದ್ಧವಸ್ಥೆ ತಲುಪುವ ಹಾವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಹಾವುಗಳ ಕಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

9. ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ

ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದರೆ, ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳೇ ಹೆಗ್ಗಣಗಳ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂದ್ರತೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಉರಗಾಸಕ್ತರು ಲಭ್ಯವಿರುವ ದಂಶಕಗಳ (ಇಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳ) ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹಾವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದರೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. "ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಹಾವುಗಳು ಹಾಗೂ ಹೆಗ್ಗಣಗಳ ಸಹಯೋಗ" ಒಂದು ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ. ಅಥವಾ ಡಿ.ಲಿಟ್ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯ ಜಾರ್ಜ್ ಸ್ಕಲ್ಲರನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಧ್ಯಯನವಾದ ಜಿಂಕೆ ಮತ್ತು ಹುಲಿಯಂತೆ ಯಾರಾದರೂ ದಂಶಕ ಹಾಗೂ ಸರ್ಪ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾವುಗಳ ಬೇಟೆಯ ವಿಷಯವು ಸಂಕೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ. ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಅಪರಿಮಿತ ಹಾವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾಗರಹಾವುಗಳು ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಭತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೀರುಕಟ್ಟಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಬದುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಬಿಲ ಕೊರೆದು ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹಾವುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳೇ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯು ಹಾವುಗಳ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆ? ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಯಲು ಅಧ್ಯಯನಕಾರರು ಏಷ್ಯಾದ ಪಿಲಿಪೈನ್ಸ್ ವರೆಗೂ ಎಲ್ಲ ಭತ್ತ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ!. ಭತ್ತ ಹಾಗೂ ಇತರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೆಗ್ಗಣಗಳಿಗೆ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಹಾವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸನಿಹದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ದಂಶಕಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿರಳವಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇರುಳರೊಂದಿಗೆ ಒಂದುದಿನ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಾದಿದರೆ ನಮಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹಾವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಜನ್ ಗಟ್ಟಲೆ ಕೇರೆಹಾವುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಕಟ್ಟುಹಾವು ಕೂಡ ದಂಶಕಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಇದು ತನ್ನ ದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಇಲಿಯನ್ನು (Mus booduga) ತಿನ್ನುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇರುಳರು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಟ್ಟು ಹಾವುಗಳು ಇಲಿಬಿಲಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತವೆ, ಅವು ನಾಗರಹಾವುಗಳಂತೆ ಬದುಗಳಮೇಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟುಹಾವುಗಳು ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಬಂಡೆ ಗಿಡ ಮರ ಪೊದೆಗಳು ಕಟ್ಟುಹಾವು ಹಾಗೂ ಇಲಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆವಾಸಗಳು.

ರಸಲ್ ವೈಪರ್ ಕ್ಯಾಕ್ಟಸ್ ಭೂತಾಳೆ ಯಂತ ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇವು ಬಿಲಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಹಾವುಗಳಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ Indian gerbil (ಒಂದು ಬಗೆಯ ಇಲಿ) ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು, ಹಾಗು ಬಿಸಿಲಿನ ಝಳವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಬಿಲವನ್ನು ಹೊಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಜರ್ಬಿಲ್ ಇಲಿಗಳು ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಇತರ ಫಸಲುಗಳ ಜಮೀನಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿಲಗಳನ್ನು ತೋಡುತ್ತವೆ. ಅವು ಬದುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿಲಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಲ್ಕು ವಿಷಕಾರಿ ಹಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಗರಗಸದ ಹಾವು ಮಾತ್ರ ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಿ ಹಾವಿಗಾಗುವ ಲಾಭ ಎಂದರೆ ಭತ್ತವನ್ನು ತಿಂದು ಕೊಬ್ಬಿದ ಇಲಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರ. ಕನ್ನಡಿಹಾವುಗಳು ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಈ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ

ಆವಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಇವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಇಲಿ, ಚೇಳು, ಓತಿಕ್ಯಾತ, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಜಿರಳೆ ಯಂತಹ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತವೆ.

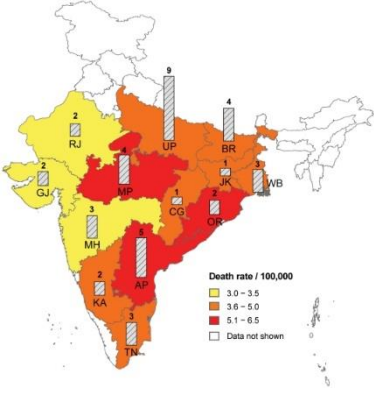
೩. ಹಳ್ಳಿಗರು ಶೂಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶೂಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಗು ಕೆಸರುಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದು. ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದರೂ ಕೂಡಾ ಹಾವು ಕಡಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸದಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿ. ರೈತರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಾಗು ಸಾಯಂಕಾಲ ಗದ್ದೆಗಳ ಬಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಹಾವುಗಳು ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಬರುವ ಸಮಯವೂ ಹೌದು ಹಾಗೇ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಪೊದೆಗಳಮರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೂಕೂಡ ಹಾವುಗಳ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನ, ಹೀಗಾಗಿ ಮಾನವ ಹಾವುಗಳ ಭೇಟಿಯ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚು.

೪. ಹಳ್ಳಿಗರು ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ನಡೆದಾಡುವಾಗ ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಟಾರ್ಚನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆ.

ಬ್ಯಾಟರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಳಿ ಟಾರ್ಚ್ ಇದ್ದರೂ ಬ್ಯಾಟರಿ ಇರದೆ ಅವು ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ರಿಚಾರ್ಜಬಲ್ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನು ರೈತರು

ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಖಡ 75 ರಷ್ಟು ಹಾವಿನ ಕಡಿತ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಇದು ಪರಿಸರ, ಹಾವಿನ ಸ್ವಭಾವ ಅದರ ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತವೂ ಹೌದು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಪೂರಿತ ಹಾವುಗಳು ಬಹುಶಃ ನಿಶಾಚರಿಗಳು. ಮಾನವನಿರುವ ಪರಿಸರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಾವುಗಳು ರಾತ್ರಿ ಕತ್ತಲಿನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ, ಇದು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ದೂಡುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ರಸಲ್ ವೈಪರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬಂದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಹಾವಿನ ಕಡಿತಗಳು ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಅಥವಾ ಪಾದಾಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದು.

"ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬೇಟೆಯನ್ನು ನಾವು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಆಹಾರದಿಂದ ಬೆಳೆಯಗೊಡುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅದರ ಪರಿವೆ ಜ್ಞಾನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ!"

2011 ರಲ್ಲಿ 'ಮಿಲಿಯನ್ ಸಾವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ' ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಂಡ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ತಂಡ ಯಾದ್ರಿಚ್ಛಕವಾಗಿ ಮಿಲಿಯನ್ ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ "ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಕಾರಣ ಏನೆಂದು" ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿತು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 1500 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಹಾವಿನ ಕಡಿತದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು, ಆದರೆ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದದ್ದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ 46,000 ಜನ ಹಾವಿನ ಕಡಿತದಿಂದ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಓದಿ.

PLoS Negl Trop Dis 2011; 5: e1018

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ: ಡಾ. ದೀಪಕ್ .ಬಿ

ಮೂಲ ಲೇಖನ : ರೋಮುಲುಸ್ ವಿಟೇಕರ್

ಓದುಗ ಮಹಾಶಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷೇಮವೇ? ಉಟ-ತಿಂಡಿಗಳು ಮಾಡಿದಿರೇ? ಮಾಡಿಯೇ ಇರುತ್ತೀರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ದಾಸರು ಹೇಳುವಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವುದು 'ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ' ಹಾಗೂ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮರೆತು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇರಲಿ ಬಿಡಿ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ, ದಿನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ತಿನ್ನುತ್ತೀರಿ ನೀವು? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3 ಬಾರಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಲವರು ಸಂಜೆಯ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಇರಬಹುದು. ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಂದಾದರೂ ನೀವು ತಿಂದುದನ್ನೇ ಮರೆತು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಉಟ ಮಾಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆಯೇ? ನನಗಂತೂ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಇದೋ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಏನಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ. ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಉಟ ಮಾಡಲು ಯಾರಾದರೂ ಎಣಿಸಿ ಎಣಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೇನು? ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೇನು ಗಣಿತ ಬೇಕೇ?? ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದಂತೆಲ್ಲಾ ತಿನ್ನುವುದೇ.... ಅಲ್ಲವೇ?

ಆದರೇ... ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಣಿಕೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಪವಾಸ. ಅವನ್ನು ಆವರಿಸಿ ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯವಿದೆಯಲ್ಲಾ.. ಅದೇ ತಮ್ಮ ಬಾಳ್ವೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಾರಜನಕ(Nitrogen)ವನ್ನು ಕೀಟಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತವಲ್ಲ ಅದೇ ಸಸ್ಯಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಗಳಿವೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು 'ವೀನಸ್ ಫ್ಲೈ ಟ್ರಾಪ್' ಎಂಬ ಸಸ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಚಾರ. ಅದೋ.. ಕೆಲವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡುತ್ತಿವೆ... ಏನು ಲೇಖಕ ಸಸ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಕೀಟಾಹಾರಿ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಅದು ಸಸ್ಯವಾದರೆ ಅದೇ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸಿ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಸಸ್ಯಗಳಂತೆ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಬೇರಿನ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಲ್ಲ? ಎಂದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದೂ ಸಸ್ಯವೆ, ಇವಕ್ಕೂ ಬೇರುಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಸಾರಜನಕ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೀರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿದೆ. ಈ ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ಜಾಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಜನಕದ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚು ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಸುಟ್ಟ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಸಾರಜನಕ

ಸಿಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವುಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ನೇರ ಗಾಳಿಯಿಂದಲೇ(ಕೀಟಗಳಿಂದ) ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವೀನಸ್ ಫ್ಲೈ ಟ್ರಾಪ್ ಸಸ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಹೋಲುವ ಅಂಗವು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕೀಟ ಹಾರಿ ಬಂದು ಬಟ್ಟಲಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓಡಾಡುವಾಗ ಈ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಭಾಗದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾರ್ಜ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂದೇಶ ಹೊರಟು ಅಗಲವಾಗಿರುವ ಬಾಚಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೋಲುವ ಎರಡು ಅಂಗಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆ ಕೀಟವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ. ತದನಂತರ ಆ ಕೀಟವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗುವ ಎಂಜೈಮ್ ಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಾರಜನಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ!.

ಈ ವಿಷಯವು ಕೆಲವು ಓದುಗ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಸಲು ವಿಷಯ ಮುಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ನೆನಪಿರಲಿ... ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಸ್ಯ ಎಣಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ! ಕೀಟವು ಈ ಸಸ್ಯದ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವಾಗ ಆ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಯ ನಂತರವೇ ಅವು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಎರಡನೇ ತಗುಲಿಕೆಯ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿದೆ. ನೀವೇ ಹೇಳಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನೀರಿನ ಹನಿಯೋ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಪಕ್ಕದ ಗಿಡದ ಎಲೆಯೋ ಹಾಗೆ ತಗುಲಿಸಿದರೆ ಆಗಲೂ ಸಹ ಗಿಡದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ಒಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಅದು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಅರಳಲು ಅರ್ಧ ದಿನವೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅನುಚಿತ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ. ಅದರಿಂದಲೇ ಮೊದಲ ತಗುಲಿಕೆಯ ನಂತರ 20 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ತಗುಲಿಕೆಯಾದರೆ, ಆಗ ಗಿಡದ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮುಚ್ಚುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಆ

ಎರಡನೇ ತಗುಲಿಕೆಯೇ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎನ್ಜೈಮ್ ಅನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಹಾರ್ಮೋನುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂದೇಶ ರವಾನಿಸುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ; ಒಂದು ಕೀಟವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಲು, ಅಂದರೆ ಎನ್ಜೈಮ್ ಅನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೀಟವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಸ್ಯವೇನಾದರೂ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಕೀಟವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಎಲೆಯಿಂದಲೋ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ವ್ಯರ್ಥ ಶಕ್ತಿಯ ಖರ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲವೇ? ಖಂಡಿತ ಹೌದು! ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆನು ಉಪಾಯ..? ಉಪಾಯ ಇದೆ. ಮುಂದಿದೆ...

ಅದೋ... ತಲೆಯ ಒಳಗಿನ ಕುತೂಹಲತೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ತಡಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವೂ ಕೇಳಿಬಿಡಿ. ಸಸ್ಯದ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ಮಣ್ಣಿನ ಕಣವೋ ನೀರಿನ ಹನಿಯೋ

ಎರಡು ಬಾರಿ ಅಲುಗಾಡಿಸಿತೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗಲೂ ಸಹ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮುಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜೀರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಅರ್ಧ ದಿನದ ಬಳಿಕ ಬಾಗಿಲುಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೀಟವೇನಾದರೂ ಈ ಸಸ್ಯದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದರೆ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಆಗ ಅದು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಒಳಗಿನ ಸೂಜಿಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಿ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾದ ಹಾರ್ಮೋನ್ ನಿಂದ ಸಂದೇಶ ರವಾನೆ ಮತ್ತು ಎನ್ಸೈಮ್ ಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಚುರುಕುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹೀಗೆ ಜೀರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆ ಶುರುವಾಗಲು ಕೆಲವು ಕನಿಷ್ಠ ಅಲುಗಾಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಸೂಜಿಯ ತಗುಲಿಕೆ ಆಗಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹೌದು ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಉಜ್ಬರ್ಗ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರೈನರ್ ಹೆಡ್ರಿಚ್. ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯೋಗವಿಷ್ಟೆ, ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ನಳಿಕೆ ತಯಾರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದೊಂದೇ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳನ್ನು ಕೀಟಾಹಾರಿಯ ಸೂಜಿಯಾಕಾರದ ಅಂಗಕ್ಕೆ ತಾಗುವಂತೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಎರಡು ತಗುಲಿಕೆಯ ನಂತರ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಿದವು. ಆದರೆ ಜೀರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆ ಶುರುವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ 5 ಬಾರಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆ ಶುರುವಾಯಿತು! ಎಂಬುದು ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉತ್ತರ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೀಟವೇನಾದರೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವು ಪ್ರತೀ ಘಂಟೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 60 ಬಾರಿ ಆ ಸೂಜಿಯನ್ನು ತಗುಲಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆ ಇನ್ನೂ ಚುರುಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬೇಗ ಬೇಗ ಕೀಟ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕೀಟವೇ ನಮ್ಮ ಈ ಕೀಟಾಹಾರಿಗೆ 'ನಿನಗೊಲಿದಿರುವ ಭಕ್ಷ್ಯ ದೊಡ್ಡದು-ಅದೃಷ್ಟವಂತ!' ಎಂದು ಬಾರಿ ಬಾರಿ ಹೇಳಿದಂತಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪಕ್ಕಕ್ಕಿಟ್ಟರೆ, ಹೀಗೆ 2 ಮತ್ತು 5 ಎಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೀಟಾಹಾರಿಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ನಮ್ಮಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ.

ಮೂಲ ಲೇಖನ: [ScienceNewsforStudents](https://www.sciencenewsforstudents.org)

- ಜೈ ಕುಮಾರ್ .ಆರ್

WCG, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮಣ್ಣಿನ ಗಣಪ - ಮಣ್ಣೇ ಗಣಪ

ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಮಗಳು ಹೇಳಿದಳು
"ಅಪ್ಪ ಇಂದು ಹಬ್ಬವಂತೆ!
ಗೌರಿ ಅಮ್ಮ, ಗಣಪ ಅಣ್ಣ,
ಇಬ್ಬರೂ ಮನೆಗೆ ಬರುವರಂತೆ!!
ನಾವೂ ಪುಟ್ಟ ಗಣಪನ ಇಟ್ಟು,
ಮನೆಯಲಿ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡೋಣ!
ಕಾಯಿ ಕಡುಬು ಪಾಯಸ ಮಾಡಿಸಿ,
ಸಿಹಿ ಸಿಹಿ ಊಟವ ಸವಿಯೋಣ!!

ನಾನೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ,
ಮಗಳನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆಂದೆ!
ಹಬ್ಬವು ಉಂಟು - ಊಟವು ಉಂಟು,
ಅಮ್ಮನ ಅಡುಗೆ ಬಲು ಸೊಗಸು!!
ಶೆಟ್ಟರ ಅಂಗಡಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ,
ಮಾರುತಲಿರುವರು ಗಣಪನನು!
ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಿ ತಂದು ಬಿಡೋಣ,
ನೀನಾರಿಸುವ ಬಣ್ಣವನು!!

ಬಣ್ಣದ ಗಣಪನು ಬೇಡಪ್ಪ,
ಮಣ್ಣಿನ ಗಣಪನೇ ಸಾಕಪ್ಪ!
ಕೆಟ್ಟ ರಸಾಯನ ಬಳಸಿದವೆಂದರೆ ತೊಂದರೆ ನಮಗೇ ನೋಡಪ್ಪ!
ವಿಷದ ಬಣ್ಣಗಳ ಬಳಸದೆ ನಾವು,
ಪರಿಸರ ಉಳಿಸಲು ಬೇಕಪ್ಪ
ಜೇಡಿಯ ಮಣ್ಣನು ಹೊತ್ತು ತರುವೆನು,
ಗಣಪನ ನೀನೇ ಮಾಡಪ್ಪ!!

ಆಕಾರದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು,
ಅವನಿಗೆ ನಿಯಮದ ಹಂಗಿಲ್ಲ!
ನೂರು ಹೆಸರುಗಳು, ನೂರು ದಾರಿಗಳು,
ತಲುಪುವ ಗುರಿಯು ಎರಡಲ್ಲ!!

ಹೀಗೆಂದೋಡಿದ ನನ್ನಯ ಪುಟ್ಟಿ,
ಮಣ್ಣನು ತುಂಬಿ ತಂದಳು ಬುಟ್ಟಿ!
ಕಂದನ ಜಾಣ್ಮೆಗೆ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ,
ಮಾಡಿದೆ ಪುಟ್ಟ ಗಣಪನನು!
ಮಣ್ಣಿಂದಲ್ಲ - ಮಣ್ಣೇ ಗಣಪ,
ಎಂಬ ಸತ್ಯದ ಭಿತ್ತಿಯನು!!

ಏನೂ ಅರಿಯದ ಮಕ್ಕಳು ಇವರು,
ಎಲ್ಲವ ಅರಿತ ಹಿರಿಯರು ತಾವು,
ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯು,
ಪಯಣಿಗರೇನೆ ನಾವೆಲ್ಲ!
ಅವನಲೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಅವನನೆ ಸೇರುವ,
ಅವನಂಶಗಳೇ ಜಗವೆಲ್ಲ.

- ಕೆ. ಎಸ್. ಸುಮಂತ್ ಭಾರದ್ವಾಜ್

ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

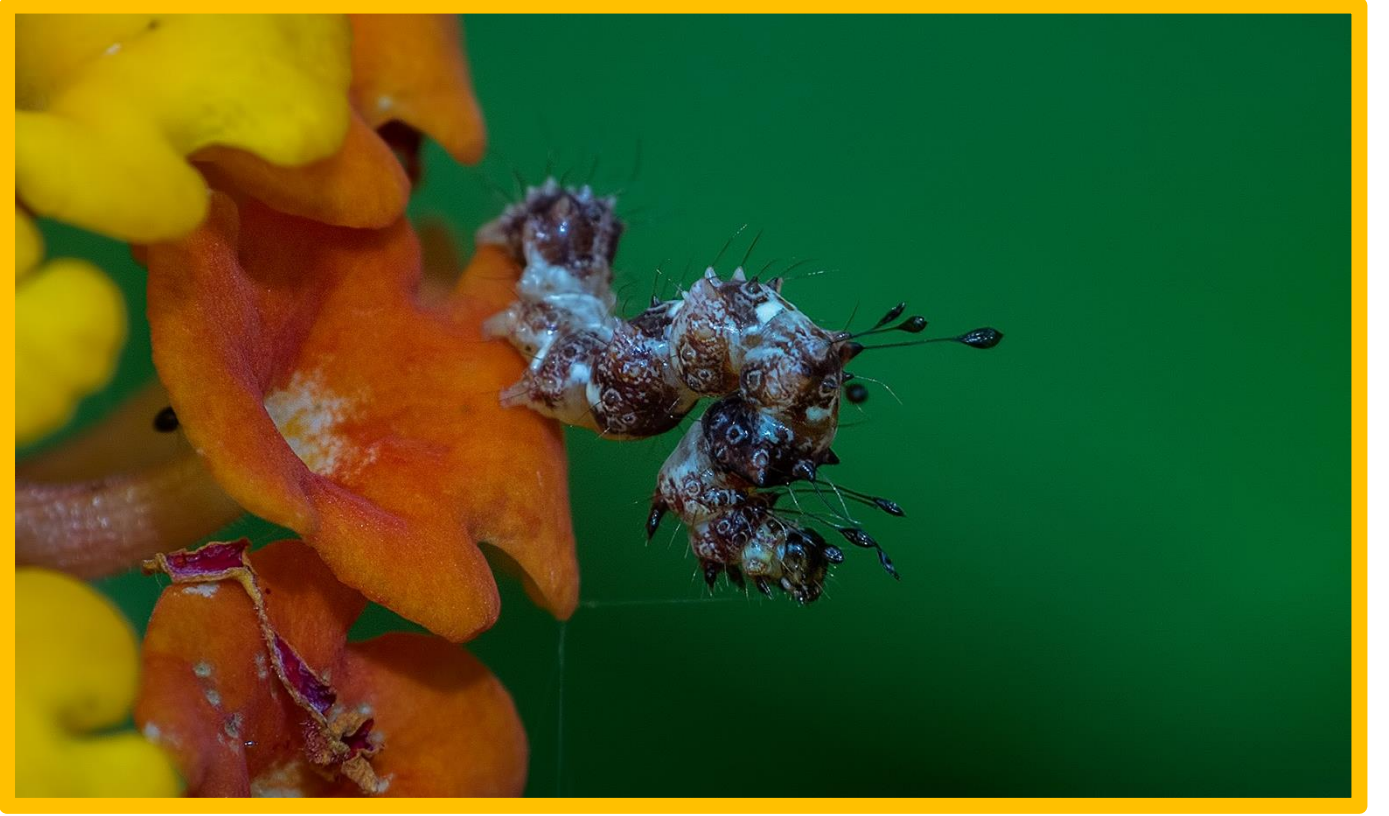
ಪ್ರಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ಬಿಳಿ ಗರುಡ

© ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ವಿ. ಕೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಆಕಾಶದಲ್ಲೇ ಕಾಲಕಳೆಯುವ ಹದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಈ ಗರುಡದ ರೆಕ್ಕೆಯು ಬಿಳಿ-ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಗರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ತಲೆ ಮತ್ತು ಎದೆ ಭಾಗವು ಬಿಳಿಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಯೇ ಈ ಬಿಳಿಗರುಡ. ಮೀನು, ಏಡಿ ಹಾಗೂ ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನುವ ಈ ಪಕ್ಷಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆರೆ, ನದಿ ಹಾಗೂ ಸಮುದ್ರಗಳ ದಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಾಹನವಾದ ಗರುಡ ಪಕ್ಷಿಯ ಪ್ರತಿ ರೂಪವೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಗೂಡನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಣರಂಬೆಗಳು, ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಜೋಡಿಸಿ ಒಂದು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಣೆದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಕಾವುಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಷಿಯು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದು 25 -27 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕಾವುಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕಂಬಳಿ ಹುಳು

© ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ವಿ. ಕೆ.

ಕಂಬಳಿ ಹುಳು ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಭಯಪಡುವವರೆ ಹೆಚ್ಚು , ನೋಡಲು ವಕ್ರ ವಕ್ರವಾಗಿದ್ದರು ತನ್ನ ವಕ್ರತೆಯಿಂದಲೇ ಸುಂದರ ಚಿಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಪತಂಗಗಳಾಗುವವು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಂಬಳಿಹುಳುವು Owlet mothನ ಪೂರ್ವಜ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು , ಏಕೆಂದರೆ ಇದೇ ಹುಳು Owlet moth ಆಗುತ್ತದೆ. ಪತಂಗಗಳು ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಾಗೆ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಷ್ಟೋ Owlet mothನ ಹುಳುಗಳು ಬೆಳನಾಶಕ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ, ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹುಳುಗಳು ಹೆಚ್ಚುನಾಶ ಮಾಡುವವು.

ಗಾರ್ಡನ್ ಲಿಜಾರ್ಡ್

© ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ವಿ. ಕೆ.

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಹೊಲಗಳ ಬೇಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಸರೀಸೃಪದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಣಿಯೇ Clotes Versicolor. ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ತಿನ್ನುವ ಇದರ ಮೈಮೇಲೆ ಹುರುಪೆಗಳು ಒಂದರಮೇಲೆ ಒಂದರಂತೆ ಮನೆಯ ಛಾವಣಿಗೆ ಹೆಂಚು ಜೋಡಿಸಿದಂತೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಜಾತಿಯ ಓತಿಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರ ಮಾಡಿ ಹತ್ತಾರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಬೇಟೆಗಾರರಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತವೆ.

ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ

© ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ವಿ. ಕೆ.

ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ (Dragonfly) ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಾಗೆ ಕಂಬಳಿ ಹುಳುವಿನಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಬಾರಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದುದು. ಇವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲೇ ಮರಿಯು ಬೆಳೆದು ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆಯೇ Crimson marsh glider. ಈ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಝರಿಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು : ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್ ವಿ. ಕೆ.

ಲೇಖನ : ಧನರಾಜ್ .ಎಂ